

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1945 kl. 1 em.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av motion om utredning rörande byggnadsverksamhetens inverkan på arbetskraftens sysselsättning inom andra områden av näringslivet.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 444, har herr *Andersson* i Dunker hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en skyndsamt utredning rörande byggnadsverksamhetens inverkan på arbetskraftens sysselsättning inom andra områden av näringslivet.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen från arbetsmarknadskommissionen, byggnadslånebyrån och socialstyrelsen samt dess utora berett arbetsgivarföreningen, industriförbundet, lantbruksförbundet och landsorganisationen tillfälle att inkomma med yttrande. Lantbruksförbundet har ej begagnat sig härav.

Samtliga hörda myndigheter och organisationer avstyrka att särskild utredning i enlighet med motionens yrkande igångsättes.

Arbetsmarknadskommissionen anser det svårt att skaffa sig överblick över den indirekta sysselsättningseffekten av ett byggnadsarbete. Statliga myndigheter ha emellertid sökt göra en uppskattning av den indirekta sysselsättningen. Särskilt hänvisas till den beräkningsmetod, som använts i investeringsutredningens betänkande, SOU 1944:12—13. Kommissionen anser denna metod fylla de anspråk, som rimligen kunna ställas.

Byggnadslånebyrån anser, att om utredning befinner sig påkallad, sådan lämpligen kan verkställas av konjunkturinstitutet i samband med planerad nationalinkomstberäkning. Visst material kan då ställas till förfogande av olika statliga myndigheter.

Socialstyrelsen anser det visserligen önskvärt, att man så exakt som möjligt kan bedöma bostadspolitiska åtgärders inverkan på sysselsättningen både direkt inom byggnadsindustrien och indirekt på övriga områden. Emellertid växla förutsättningarna, vilket måste göra beräkningarna komplicerade och medföra, att de icke kunna bli exakta. En engångsundersökning kan knappast bli tillfyllest. Styrelsen förordar därför, att motionens önskemål beaktas i samband med pågående och kommande utredningar rörande byggnadsverksamheten.

Arbetsgivarföreningen hänvisar till 1934 års byggnadsindustrisakkunnigas *Bihang till riksdagens protokoll 1945. 13 saml. 2 avd. Nr 4.*

betänkande, SOU 1938:10, där gjord uppskattning visserligen icke kan sägas exakt motsvara vad i motionen yrkas men vara tillfyllest för det ändamål, som i motionen åsyftas. Fullständig utredning skulle bli omfattande och dyrbar utan att medföra motsvarande nytta.

Även industriförbundet hänvisar till nyss nämnda betänkande och anser i likhet med arbetsgivarföreningen, att en särskild utredning enligt motionens yrkande skulle bli mycket omfattande och att värdet knappast kan stå i proportion till det arbete och de kostnader, som komma att krävas. Kommittén för byggnadsforskning torde dessutom vid sina undersökningar kunna få fram resultat, som i stort sett lämna svar på de frågor, som uppställts i motionen.

Landsorganisationen anser frågan otvivelaktigt vara av intresse men menar, att saken bör kunna beaktas vid andra pågående och planerade utredningar och att det därför icke är nödvändigt att igångsätta särskild utredning.

Utskottet.

Utskottet delar den i motionen framförda meningen, att det kan vara till väsentlig nytta, om man så exakt som möjligt känner till den inverkan, som byggnadsverksamheten har på andra områden av näringslivet. Det torde emellertid otvivelaktigt förhålla sig så, som i flera yttranden sägs, att en utredning, som skulle ge ett någorlunda exakt svar, skulle bli tidskrävande och kostsam och knappast vara av ett värde, som svarar mot kostnaderna. Man torde kunna nöja sig med något mera approximativa överslagsberäkningar. Sådana ha redan verkställts och kunna ånyo verkställas, då så finnes behöfligt, utan att kostnaderna behöva bli avskräckande.

Det undandrar sig visserligen utskottets bedömande i vilken mån svar kan lämnas på motionens fråga i resultatet av en nationalinkomstberäkning eller vid kommitténs för byggnadsforskning undersökningar, men utskottet vill dock livligt förorda, att vid dessa och liknande undersökningar även det i förevarande motion framförda önskemålet såvitt möjligt beaktas. Att särskild utredning igångsättes anser sig utskottet däremot icke kunna tillstyrka.

Utskottet får alltså hemställa,

att motionen II:44 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 5 april 1945.

På utskottets vägnar:

IVAR JANSSON.

Närvarande: herr *Jansson* i Kalix, fru *Ekendahl*, herrar *Fahlman*, *Johansson* i Kalmar, *Swedberg*, *Olsson* i Oskarshamn, *Ljungqvist*, *Malmberg* i Stockholm, *Hansson* i Skegrie och *Larsson* i Luttra.